LÄTT SVÅRT

SVÅRIGHETSGRAD:
Arbetet kräver ingen erfarenhet, endast arbetslust och en stor borrhammare.

TIDSÅTGÅNG:
2 dagar plus torktid.

PRISBILD:
Bör klaras för under 1 000 kr.

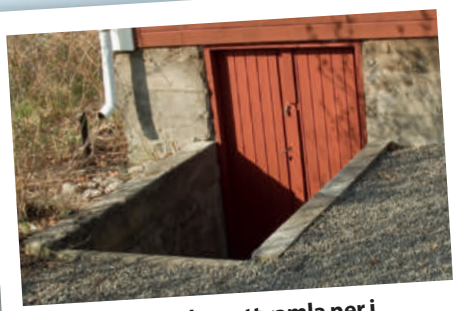

[före] Risken att ramla ner i källartrappan är stor oavsett om man kommer runt husknuten, från trädgårdssidan eller från infarten.

Sätt räcke runt källartrappan

■ Snickras lätt ■ Starkt och säkert ■ Kan lyftas av

Ett snyggt och starkt räcke skyddar dig mot att ramla ner i källartrappan. Det snickrar du lätt och det kan användas på många andra ställen.

Ett starkt och stadigt räcke runt källartrappan är inte bara snyggt. Det är också nödvändigt för att man inte ska ramlar ner i trappan. Det är ganska lätt att snickra vårt räcke och du kan också lätt montera det runt trappan.

Här fästs räcket permanent på ena sidan trappan, medan det går att lyfta bort på den andra sidan. Då blir det lättare att lyfta upp kanoterna från källaren. Men även om det kan lyftas av, så står det både säkert och stadigt. Det fästs med långa järn i underlaget som är av betong och stora stenar.

Räcket har en enkel konstruktion. Det består av stolpar, vågräta spikreglar upptill och nertill, lodräta spjälor och en handledare längst upp. Det är en fördel om du har en kap- och geringssåg när delarna sågas. Du behöver också en stark borrhammare.

Räcke runt källartrappan

Räcket består av korta sektioner som sätts ihop mellan stolpar i den längd som behövs. Upptill avslutas med en handledare.

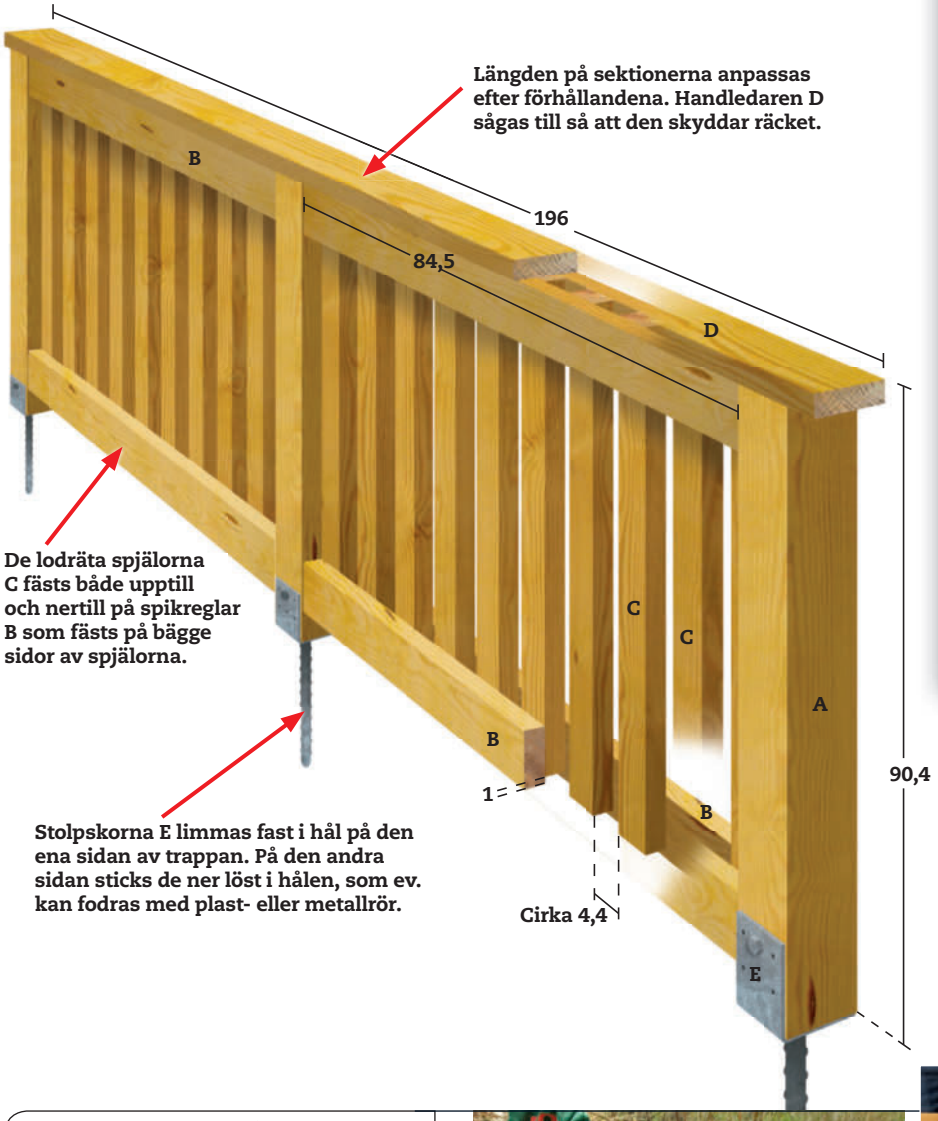

DETTA HAR ANVÄNTS

Material

70 x 70 mm hyvlat impregnerat trä:
- 6 stolpar **(A)** à 87 cm

22 x 95 mm hyvlat impregnerat trä:
- 16 vågräta spikreglar **(B)** à 84,5 cm

22 x 45 mm hyvlat impregnerat trä (sågat av 22 x 95 mm):
- 40 spjälor **(C)** à 81 cm

34 x 95 mm hyvlat impregnerat trä:
- 2 handledare **(D)** à 196 cm

Dessutom:
- 6 galvaniserade stolpskor, L-typ, **(E)**
- 6 galv. franska skruvar, 6 x 50 mm
- 2 galv. franska skruvar, 8 x 120 mm
- 24 rostfria beslagsskruvar, 4,5 x 50 mm
- 250 rostfria trallskruvar, 4,2 x 55 mm
- 3 plaströr (20 mm VP-rör)
- Kemisk ankarmassa

Specialverktyg

- Stark borrhammare

VIKTIGT

Källartrappor ska förses med räcken precis som andra trappor för att begränsa risken för skador vid fall. Räcket ska vara minst 90 cm högt och så kraftigt att det kan bromsa en person som snubblar fram mot räcket.

Stolparna sågas till

Det är omöjligt att borra millimeterexakt i en gammal och hård betongvägg. Därför börjar vi med att borra tre hål på varje sida för stolparna. Därefter sätter vi stolparna i hålen med hjälp av stolpskorna. När vi vet var de ska stå kan vi justera storleken på sektionerna i räcket, så att de passar perfekt.

Vi sågar upp sex stolpar och förser dem med var sin stolpsko. För att senare ev. kunna justera placeringen av stolpskorna, fäster vi dem tills vidare med endast en skruv.

1 Stolparna A kapas i längd. Reglarna kapas först vinkelrätt i ena änden och sedan mäter vi och kapar dem 87 cm långa. Den första änden är bäst impregnerad och ställs i stolpskon.

2 Stolpskon E fästs på stolparna A. Vi nöjer oss med att använda endast en fransk skruv i varje beslag. Då blir det lättare att justera placeringen (höjden), om det skulle bli nödvändigt.

Stolparna monteras

Det är svårt att fästa räcket i betongkanterna längs källartrappan, å andra sidan kommer det att sitta som berget, när det väl har monterats.

Vi har valt att fästa varje stolpe på en stolpsko som ska gjutas fast i en plint eller ett borrat hål.

På den ena sidan av trappan fäster vi stolpskorna med kemisk ankarmassa. På den andra sidan ska stolparna kunna lyftas upp och räcket flyttas. Därför fodrar vi hålen på den sidan med plaströr, så att järnstången ska kunna glida upp och ner utan att galvaniseringen fördärvas.

Hålen får inte sitta tätt intill kanten för då kan betongen spricka.

1 Mät upp för hålen för stolpskorna. Den inre stolpen ska stå precis intill väggen och med hjälp av vattenpass och stolpen finner vi den plats som passar bäst och där vi ska borra.

2 Hålet borras med borrhammare. Det kräver en bra maskin och har du ingen kan du hyra en. Vi borrar med 22 mm borr. Borren gör arbetet och med jämna mellanrum dammsuger vi rent. Det är viktigt att borra lodrätt.

Stången på stolpskon smörjs med fett.

3 Hålen på ena sidan av trappan fodrar vi med 22 mm vp-rör. Innan stolpskorna trycks ner i rören smörjs stången på stolpskorna med allvädersfett, som skyddar metall och hindrar vatten att rinna ner i hålen.

Patronen med massan har ett blandarrör som blandar massa och härdare.

4 På den andra sidan av trappan fästs stolparna permanent. Hålen blåses rena med tryckluft innan vi laddar fogpistolen med en kemisk ankarmassa.

5 Hålen fylls med massan innan vi sticker ner stolpskorna och rättar till dem (och stolparna) tills de står lodrätt. Den kemiska massan härdar så snabbt att det inte är nödvändigt att stadga stolparna.

6 Stolpen A närmast väggen fixeras med ett vinkeljärn på den sida där räcket ska kunna lyftas av. Stolpen närmast väggen på den andra sidan av trappan fästs med två 120 mm franska skruvar i väggen.

7 När stolparna står i sina hål kollas höjden. På den sida där räcket ska kunna tas av kan höjden justeras med t.ex. lite sand i ett hål eller genom att flytta stolpen i stolpskon. Stolparna fästs sedan med fyra beslagsskruvar och en fransk skruv i varje stolpsko.

Lång livslängd

Om vattnet lätt rinner av träet håller det längre.

När tryckimpregnerat trä står ventilerat som i ett räcke som detta så har det en imponerande lång livslängd. Men du kan förlänga livslängden **utan att det kostar en krona.**

Det gör du genom att hyvla eller fräsa bort lite av de nedersta vågräta kanterna på spikreglarna, för **då kan vattnet lättare rinna av.**

Du kan läsa mer om denna teknik, som heter konstruktivt träskydd på vår webbplats, www.gds.se

Räcket sätts ihop

Nu kan vi snickra de sektioner som ska fästas mellan stolparna och få dem att passa perfekt. Varje sektion består här av 10 spjälor som både upptill och nertill har fästs på en vågrät regel på var sin sida. Det är enklast att använda en kap- och geringssåg för att kapa spjälorna. Här gör vi dem 81 cm för då blir räcket med handledaren mer än 90 cm högt.

Varje sektion är här 84,5 cm lång, men det är nödvändigt att finjustera efter avståndet mellan stolparna.

De vågräta spikreglarna sticker ner 1 cm under spjälornas kortändar för att skydda kortändarna mot vattenstänk.

1 Avståndet mellan stolparna mäts noga så att vi kan kapa de vågräta spikreglarna så exakt som möjligt. Därefter kapar vi alla spjälor 81 cm långa.

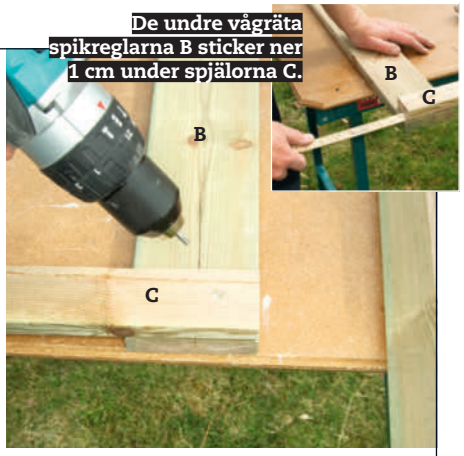

2 De två yttre spjälorna C skruvas fast längs kanterna på de övre vågräta spikreglarna B. Vi fäster spjälorna med en 4,2 x 55 mm trallskruv i varje. Nertill fästs spikreglarna 1 cm under spjälorna.

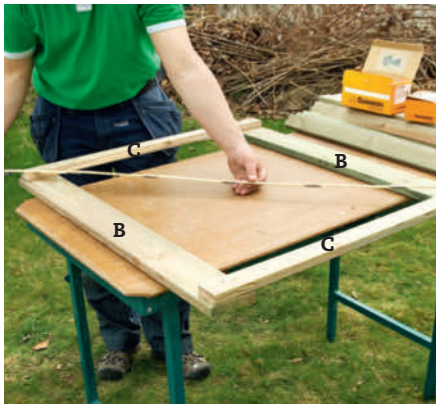

3 Nu har vi en ram som vi gör vinkelrät och fixerar med en skruv i varje hörn. För att kolla att ramen är vinkelrät mäter vi diagonalerna. När dessa är identiska är ramen vinkelrät.

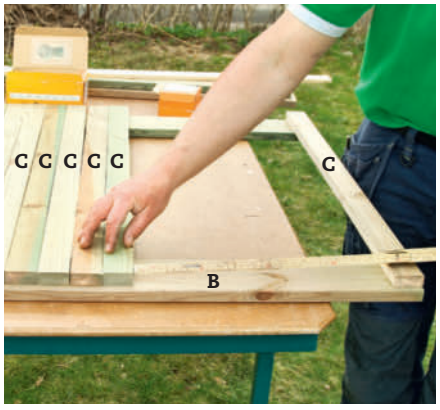

4 Avståndet mellan spjälorna C justeras så att det blir lika stort överallt. När vi har lagt de åtta återstående spjälorna på ramen mäter vi avståndet till den fasta spjälan och delar detta avstånd med 9. Då får vi cirka 44 mm.

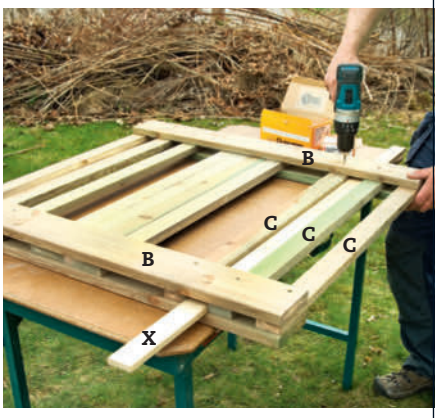

5 De sista spjälorna C skruvas fast. Vi har hyvlat till en avståndslist och använder den när vi placerar spjälorna och skruvar fast dem. Innan vi gör det lägger vi på de återstående vågräta spikreglarna B och skruvar genom alla tre på en gång.

6 Den färdiga sektionen sätts på plats så att den hamnar i nivå med stolparna A. Vi fäster den med ett par skruvar. För att sektionen inte ska förskjuta sig medan vi skruvar fixerar vi den med tvingar.

7 Handledaren D skruvas fast ovanpå stolparna. Vi väntar med att såga av listen tills vi har förankrat de två sektionerna. Därefter ser vi till att handledaren sticker ut lika mycket på båda sidorna och framtill på den främre stolpen.

Räcket kan behandlas med utelasyr, träolja eller färg för att livslängden ska förlängas.